

Meksyk w zachodniej strategii surowców krytycznych

Patrycja Mizera
Analityczka The Opportunity

18.06.2026

Podczas ostatniego szczytu Unia Europejska – Meksyk, który odbył się w maju 2026 roku w mieście Meksyk, obie strony [podpisały](#) zmodernizowaną umowę globalną (MGA) oraz tymczasową umowę handlową (iTa), kończąc etap politycznego domknięcia dokumentów po finalizacji negocjacji z początku ubiegłego roku. W wymiarze surowcowym, nowa umowa przede wszystkim jest ważnym instrumentem unijnego de-riskingu handlu i inwestycji.

Relacje UE-Meksyk

Według Komisji Europejskiej nowa umowa (która zastępuje pierwotne porozumienie UE-Meksyk funkcjonujące od 2000 roku) ma dostosować relacje gospodarcze z Meksykiem do realiów większej niestabilności geopolitycznej, napięć handlowych i potrzeby zabezpieczenia łańcuchów dostaw. Majowy kontrakt tworzy ramy prawne dla bardziej przewidywalnego handlu, inwestycji i dostępu do surowców krytycznych między UE a Meksykiem. W szerszym rozumieniu jest też elementem przebudowy polityki handlowej po szoku surowcowym ostatnich lat.

W 2025 roku handel towarami między UE a Meksykiem [wyniósł](#) 87 mld euro, z czego eksport UE do Meksyku sięgnął 53 mld euro, a eksport Meksyku do UE 34 mld euro. Meksyk jest drugim największym partnerem handlowym UE w Ameryce Łacińskiej, a unijny zasób inwestycji bezpośrednich w Meksyku wyniósł w 2024 roku 207 mld euro. Według Komisji około 45 tys. unijnych przedsiębiorstw eksportuje towary do Meksyku.

Z punktu widzenia polityki dot. surowców krytycznych, umowa z Meksykiem ma charakter bardziej regulacyjny niż podaźowy (w krótkim i średnim terminie), wpisując się w realizację celów Critical Raw Materials Act (CRMA), pozycjonując Meksyk w roli partnera zewnętrznego potrzebnego do spełnienia celu dywersyfikacyjnego.

Potencjał Meksyku

W 2025 roku Meksyk [wyprodukował](#) około 1,5 mln ton fluorytu i posiadał około 68 mln ton rezerw tego surowca. Dla porównania, Chiny wyprodukowały około 6 mln ton fluorytu i posiadały około 110 mln ton rezerw. W srebrze Meksyk pozostaje globalnym

liderem, ponieważ w roku 2025 wyprodukował około 6,3 tys. ton tego metalu przy rezerwach na poziomie 37 tys. ton. W 2024 roku produkcja miedzi wyniosła ok. 700 tys. ton, przy rezerwach szacowanych na ok. 53 mln ton. W przypadku cynku produkcja w 2025 roku sięgnęła ok. 780 tys. ton, a rezerwy wynosiły ok. 14 mln ton. Produkcja ołowiu wyniosła ok. 200 tys. ton, przy rezerwach rzędu 5,6 mln ton. Znacznie mniejszą skalę miał antymon, którego produkcja wyniosła ok. 600 ton, przy rezerwach szacowanych na ok. 18 tys. ton.

Produkcja mineralna Meksyku koncentruje się w pięciu stanach: Sonorze, która odpowiada za 34,4% krajowej produkcji, Zacatecas za 26,1%, Durango za 11%, Chihuahua za 10,2% oraz Guerrero za 5,1%, a najważniejszymi podmiotami są Grupo México, Grupo Peñoles, Minera Frisco i Mexicana de Cobre.

W szerszym ujęciu – porównując z podejściem USA i UE – meksykańska polityka surowcowa jest bardziej rozproszona i wynika z tradycyjnej siły sektora górniczego, nacjonalizacji litu, programu industrializacji Plan México, ambicji budowy krajowych łańcuchów baterii i presji związanej z USMCA (tj. umowy o wolnym handlu między Stanami Zjednoczonymi, Meksykiem i Kanadą). Poza tym z oficjalnego Narodowego Planu Rozwoju na lata 2025–2030 [wynika](#), że meksykańskie władze chcą „zrównoważonego i strategicznego” wykorzystania minerałów krytycznych, takich jak lit, dla przemysłu energetycznego oraz rozwoju gospodarczego i społecznego kraju.

Dla partnerów zewnętrznych wyzwaniem jest meksykański lit, który, oprócz tego, że jest trudniejszy technologicznie do wydobycia niż np. ten z solanek w Chile, stanowi najbardziej „polityczny” surowiec w krajowej ofercie. Po nacjonalizacji w 2022 roku przez byłego prezydenta Andrésa

Manuela López Obradora, lit [został](#) uznany za zasób strategiczny, a jego eksplorację i eksploatację zastrzeżono dla państwa poprzez LitoMx. Ten kierunek zresztą wpisuje się w szerszą próbę zwiększenia kontroli państwa nad sektorem wydobywczym i odejścia od modelu prostego eksportu surowców. Należy zaznaczyć, że Meksyk nie posiada jeszcze komercyjnej produkcji litu, a udział kapitału prywatnego został de facto uzależniony od współpracy z państwowym podmiotem. Według USGS Meksyk dysponuje ok. 1,7 mln ton zasobów litu, podczas gdy światowy lider produkcji – Argentyna – ma ok. 28 mln ton, czyli ponad 16 razy więcej. To napięcie doskonale uwypuklił projekt Sonora (najbardziej zaawansowany projekt litowy), rozwijany wcześniej przez chiński Ganfeng Lithium i Bacanora Lithium, ponieważ po anulowaniu koncesji spór z państwem meksykańskim trafił do arbitrażu Międzynarodowego Centrum Rozstrzygania Sporów Inwestycyjnych ICSID przy Banku Światowym. Problem jest systemowy, bowiem po reformie prawa górniczego [skrócono](#) okres obowiązywania koncesji z 50 do 30 lat i zastrzeżono wymogi dotyczące pozwoleń wodnych (które wynikają z ocieplania klimatu i lokalnych niedoborów wody), co pogłębiło niepewność regulacyjną w całym sektorze górniczym Meksyku. W 2023 roku inwestycje górnicze w kraju spadły o 5,8% rok do roku, do 4,96 mld dolarów, a wartość produkcji metali obniżyła się o 18%, do około 14,7 mld dolarów, mimo że sektor nadal odpowiadał za około 2,5% PKB kraju.

Meksyk odpowiada za 33% unijnego zaopatrzenia we fluoryt, wykorzystywany m.in. w produkcji stali, żelaza, aluminium, chemikaliów fluorowych oraz w sektorze chłodnictwa. Posiada również zasoby i produkcję antymonu, miedzi, cynku oraz ołowiu, czyli surowców ważnych dla przemysłu metalurgicznego, obronnego, energetycznego, akumulatorowego i infrastrukturalnego UE. Wobec tego Meksyk jest atrakcyjnym partnerem, ponieważ może wzmacniać odporność regionu w wybranych segmentach przemysłowych, w szczególności tam, gdzie ryzykiem jest nie tylko brak surowca, ale również koncentracja dostaw i podatność na ograniczenia eksportowe.

USA vs. Chiny

Stany Zjednoczone kształtują współpracę z Meksykiem w zakresie surowców krytycznych poprzez podporządkowanie północnoamerykańskiego zaplecza przemysłowego własnej strategii de-riskingu wobec Chin. Na mocy U.S.–Mexico Action Plan on Critical Minerals, [ogłoszonego](#)

4 lutego 2026 roku, uruchomiono 60-dniowy proces uzgadniania zasad współpracy surowcowej w kontekście zbliżającego się przeglądu USMCA. Dla Waszyngtonu ma to znaczenie strategiczne, ponieważ USMCA reguluje warunki handlu w Ameryce Północnej, w tym reguły pochodzenia towarów, dostęp do preferencji celnych oraz funkcjonowanie regionalnych łańcuchów wartości w przemyśle motoryzacyjnym, baterijnym i komponentowym. Plan nie zawierał jeszcze gotowej listy surowców ani projektów, lecz zakładał ich wytypowanie oraz wypracowanie narzędzi wspierających rozwój łańcuchów dostaw, w tym mechanizmów cenowych dla importu surowców krytycznych, identyfikacji wspólnych projektów wydobywczych, przetwórczych i produkcyjnych w USA, Meksyku lub państwach trzecich, współpracy służb geologicznych oraz koordynacji zapasów strategicznych. W ten sposób USA chcą objąć instrumentami polityki handlowej i przemysłowej kolejne etapy łańcucha wartości, od cen i standardów, przez finansowanie i screening inwestycji, po pochodzenie komponentów oraz dostęp do rynku północnoamerykańskiego. W takim układzie Meksyk jest obszarem ograniczania chińskiej obecności w amerykańskim przemyśle strategicznym. Rząd Meksyku już w 2024 roku, pod presją USA, [wstrzymał](#) federalne zachęty dla chińskich producentów pojazdów elektrycznych. Długoterminowym celem Stanów Zjednoczonych jest zablokowanie chińskim firmom możliwości wykorzystania Meksyku jako platformy wejścia na amerykański rynek przez produkcję samochodów elektrycznych, baterii i komponentów spełniających reguły pochodzenia USMCA.

Mimo, że USA starają się wypychać Chiny ze swojej geograficznej strefy wpływów, członkowi chińscy producenci samochodów – BYD i Geely – w tym roku [znaleźli](#) się wśród finalistów do przejęcia zakładu Nissan–Mercedes–Benz w Aguascalientes w Meksyku. Fabryka, której zdolność produkcyjna wynosi około 230 tys. aut rocznie, została wystawiona na sprzedaż w momencie, gdy część zachodnich i japońskich producentów ogranicza obecność produkcyjną pod wpływem ciał USA, presji kosztowej i restrukturyzacji globalnych operacji. Z chińskiej perspektywy byłaby to szybka droga do uzyskania gotowej bazy przemysłowej w Ameryce Północnej, bez wieloletniego procesu budowy nowej fabryki od zera. Przewaga w elektromobilności, oparta na kontroli baterii, komponentów, technologii i skali, pozwala Chińczykom przesunąć ciężar globalnej motoryzacji z tradycyjnych producentów zachodnich i japońskich w stronę firm chińskich.

Wnioski

Z perspektywy globalnej Meksyk jest miejscem, gdzie nakładają się trzy różne strategie. UE szuka bezpieczniejszych partnerów handlowych, USA próbują domknąć północnoamerykański ekosystem przemysłowy przed chińską konkurencją, a Chiny testują możliwość wejścia bliżej rynku amerykańskiego przez elektromobilność, baterie i komponenty. Meksyk ma potencjał geologiczny i rozwinięty sektor górniczy, ale jest partnerem regulacyjnie trudnym, głównie przez nacjonalizację litu, wzmocnienie roli państwa i zaostrzenie warunków koncesyjnych. Z drugiej strony brak komercyjnej produkcji litu, niepewność regulacyjna i potrzeba zagranicznego kapitału ograniczają tempo strategii surowcowej kraju.

Modernizacja umowy UE–Meksyk wpisuje się w unijny de-risking surowcowy, ale jej znaczenie jest przede wszystkim regulacyjne, a nie podażowe. Dla Brukseli Meksyk jest partnerem dywersyfikacyjnym, istotnym zwłaszcza w przypadku fluorytu, antymonu, miedzi, cynku i ołowiu. Umowa nie zmieni szybko bilansu surowcowego UE, lecz ograniczy ryzyko barier eksportowych, wzmocni ochronę inwestorów i stworzy stabilniejsze ramy dla długofalowych projektów handlowych oraz przemysłowych. Nowe porozumienie jest niezbędnym elementem zachodniej polityki dywersyfikacji, ale jej realna wartość będzie zależała od tego, czy zostanie przełożona na inwestycje, projekty przetwórcze, kontrakty odbioru i trwałe powiązania przemysłowe.

Dla USA Meksyk ma znaczenie szersze niż dla UE, ponieważ jest częścią północnoamerykańskiego zaplecza przemysłowego. Amerykanie traktują współpracę surowcową jako narzędzie kontroli regionalnych łańcuchów dostaw, reguł pochodzenia, produkcji komponentów i dostępu do rynku USA.

